

Glas zaveznikov

Informacijski dnevnik A. I. S.

Leto II - Št. 263

Cena 4 lire

TRST, petek 26. aprila 1946

UREDNIŠTVO: Via S. Felice 13 Telefon št. 93354 in 94443

OGLASI: Cena za millimeter visine (širina ena kolona): Irgovski L. 27, mrtvaski L. 56 (osmrtnice L. 100), objave L. 20, finančni in pravni oglasi L. 45. V vsebini lista (tekstni oglasi) L. 45. DAVEK ni vstet. Pridjivo v naprej. Oglase sprejema izključno: S.P.I. Società per la Pubblicità in Italia, Trst, ul. Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 4 (zaostale L. 5). Rokopisov ne vračamo.

Otvoritveno zasedanje konferencie štirih zunanjih ministrov

Za zaprtimi vrati

Zmerni optimizem

PARIZ, 26. aprila — Včeraj popoldne se je pričelo prvo zasedanje zunanjih ministrov; po skoraj treh urah se je končalo zvečer ob 20. uri. Zvečer so objavili naslednje poročilo:

«Svet zunanjih ministrov je odobril postopek konference. Nato je Svet nadaljeval s preučevanjem vprašanj, ki naj pridejo na dnevni red konference. Zasedanje se je končalo ob 20. uri. Prihodnje zasedanje bo jutri ob 16. uri.»

Konferenca štirih potoke za zaprtimi vrati, Menijo, da bodo vsak dan izdali uradno poročilo. Pred začetkom konference so imeli zunanji ministri zasebne razgovore. Minister Molotov je obiskal ministra Bidaulta, ki je predsedoval včeršnjemu zasedanju, ker je Francija država, ki je odposlala vabila za sedanje zasedanje Sveta zunanjih ministrov. Ministrski predsednik Gouin je sprejel ameriškega zunanjega ministra Byrnesa. Britanski zunanji minister je imel razgovore s svojimi sodolavci.

Na včerajšnje zasedanja v zgodovinski «Palais du Luxembourg», je prvi prisel sovjetski zunanji minister Molotov; spremljal ga je Andrej Višinski. V predsedniških so prišli nato zunanji ministri Bidault in Byrnes, katerega je spremljal svetnik Benjamin Cohen; zadnji je prisel britanski zunanji minister Bevin.

Razgovori zunanjih ministrov so v umetniški dvorani «Victor Hugo», ki je kraj doprni kip francoskega pesnika. Delagati sede za okroglo mizo. Vsak zunanji minister ima svojega tolmača. Okoli palače so potrojili število stražnikov.

Francoski zunanji minister je v sredo izjavil na sprejemu, ki ga je priredil angleškim in ameriškim novinarjem, da je polom ali uspeh konference zunanjih ministrov v veliki meri lahko odvisen od možnosti, ali bodo štiri velike države dosegle sporazum o nemškem vprašanju. Poleg tega je dejal: «Ne vem, ali bodo na sestanku v Parizu rešena vsa vprašanja, prepričan pa sem, da bodo rešena slej ali prej. Nemčija je ključ Evrope in sveta. Včas se bojim, da v nekaterih državah ne bodo razumeli našega stališča. Francoski popolnoma upoštevamo važnost gospodarskih vprašanj, menimo pa, da bo sporazum o Nemčiji olajšal sporazum o vprašanjih vsega sveta. Nemški narod ima vse lastnosti, razen tiste, da bi razumel stališče drugih narodov. Če ne bomo mogli ustvariti mednarodne solidarnosti okoli temneje jarka, ki se imenuje Nemčija, ni druge nevarnosti, pred katero bi lahko solidarnost lahko ustvarili. Če v tem pogledu ne bomo mogli doseči sporazuma, potem ga ne bomo mogli doseči v nobeni drugi stvari. Francija bo napravila vse, kar je v njeni moči, da izravnava nesporazume ali stališča.»

V inozemskih diplomatskih krogih francoskega prestolnice vlada v pogledu dela konference zunanjih ministrov zmeren optimizem. Dobro obveščeni krogi pravijo, da je izid odvisen od sovjetskega stališča do Italije in od francoskega stališča do Nemčije. Nekli dopisnik ameriškega radia

Ob slovesu veleposlanikov

«Niti mi, niti kdor koli drugi ne more uspešno razvijati znanje politike, če se ne uredi gospodarski temelji sveta. Na svetu ne more biti miru, če se del ljudstva okorišča z bedo ostalih. Pred seboj vidim milijone sloveskih bitij, katerih bitjenje je pod oblačno ravno; njih srca pa enako kot naša kopirajo po boljtem.»

(Bevin na poslovinem banketu britanske vlade na čast odhajajočemu ameriškemu veleposlaniku Johnu G. Wynantu.)

«Miru ni mogoče kupiti; ne more biti preprosta in oddeljena zelenica v clovokovem duhu. Če naj bo stvarnost, ga moramo poiskati v srcih ljudi.»

(Veleposlanik Wynant v odgovoru Bevinu.)

«Anglo-ameriško sodelovanje, ki se je skovalo med vojno, se mora nadaljevati v miru, skar je bistvena važnost, če hočemo, da organizacija Združenih narodov uspe pri zagotovitvi svetovnega miru. Organizacija Združenih narodov je enajstletna in zadnje upanje sveta. Anglo-ameriško prijateljstvo je prijateljstvo, aki ga ne preučujejo sebični nemci, ki bi bili naperjeni proti tretjemu. To ni konec, marveč začetek. To prijateljstvo nima drugega namena kot ojačati uspešnost organizacije Združenih narodov ter je in mora biti skla, na kateri bodo zgradili našo staubo miru.»

(Odstopil britanski veleposlanik v Združenih državah lord Halifax v poslovinem govoru v New Yorku.)

Je včeraj preko moskovske radijske postaje dejal, da je zavidal v sovjetski prestolnici na predvečer konference nadirani optimizem. «Sovjetski narod — je dodal — se bo vrnil v mirno stanje; pogodbu bo videli zaključeno.»

Danes bodo odpotovali v francosko prestolnico nekateri strokovnjaki italijanskega zunanjega ministrstva. Bivali bodo na italijanski veleposlanstvu v Parizu ter bodo imeli nekatere posvetovalne naloge o vprašanjih, ki se bodo v prihodnjih dneh pojavila na konferenci zunanjih ministrov.

V celoti so poslali v London 10 spomene, ki naj obravnavajo italijanski stališče do vprašanj, o katerih vodijo razgovore v zvezi s mirovno

pogodbo z Italijo. Spomenice obravnavajo tudi vprašanja vojne odškodnine, kolonij, oboroženih sil, narodnih meja, zlata italijanske banke itd.

Pariska konferenca poteka v največji tajnosti. V luksemburško palačo ne bodo pustili 200 ali več dopisnikov, ki so prišli iz vsega sveta, marveč samo glavne odposilce in njihove svetovalce.

Danes ob 11 uri so se sestali odbor izvedencev štirih odposlanec, do bo izdelal podrobni dnevni red za konferenco. Štirje zunanji ministri bodo danes gostje francoskega ministrskega predsednika Gouina, ki jim bo predredil kobilico. Navzoči bodo tudi sovjetski, britanski in ameriški veleposlanik.

BRITANSKA SPOMENICA O POLJSKIH VOLITVAH

London, 26. aprila — V Londonu so včeraj uradno javili, da je britanski poslanik v Varšavi Victor Cavendish Bentinck v sredo izročil poljskemu podtajniku zunanjega ministrstva Zigmuntu Modzelewskemu spomenico, v kateri opozarja na obveznosti, ki jih je prevzela poljska vlada, da bodo v najkrajšem času svobodne in tajne volitve.

So razlogi, da je bila Velika Britanija po vseh iz Poljske v zvezi z aretacijo nad 60 članov socialistične krščanske stranke (8. aprila) neprijetno presenečena.

SOVJETSKI ODGOVOR GLEDE MANDŽURIJE

Washington, 26. aprila — Ameriški zunanji minister je včeraj javil, da je prejel in da preučuje sovjetski odgovor na to, ki so jo poslale Združene države 7. marca v Moskvo. V tej noti so zahtevali poročilo glede kitajskih obtožb, po katerih naj bi Sovjetska zveza vzela iz Mandžurije svojih plovil. To je bila še druga nota, ki so jo Združene države poslale Moskvi in ki se nanaša na Mandžurijo. Sovjetski odgovor so izročili veleposlaniku Združenih držav v Moskvi.

ODPOVED POLOŽAJEV

Berlin, 26. aprila — Namestnik vojaškega guvernerja ameriškega zasedbenega področja v Nemčiji general Lucius D. Clay je v sredo izjavil, da se bodo morali voditelji nove nemške enotne socialistične stranke, ki bivajo na ameriškem zasedbenem področju, ob vrnitvi na svoje področje odločiti o položajev, ki so jih imeli na sedeži komunistične ali socialistične stranke ter položajev v izvršnem odboru nove enotne socialistične stranke, ki so jo ustanovili na sovjetskem zasedbenem področju.

FRANCOSKI REFERENDUM

Pariz, 26. aprila — Izvršni odbor splošne delavske zveze je v sredo pripravil svoj priatešam, ki jih je 6.000.000, na narodnem referendumu 5. maja glasujejo za novo ustavo.

Imperialna konferenca

Preučevanje obrambe južnega in jugozahodnega Pacifika

LONDON, 26. aprila — Na londonskem sestanku so se ministri predsednik dominionov v sredo skoraj izključno bavili z vprašanji obrambe južnega in jugozahodnega Pacifika.

Poročajo, da so doslej v pogledu predloženih obrambnih načrtov za vse področje znatno enotnost. Avstralija in Novi Zeland se zaveda dejstva, ki so ga v Londonu večkrat omenili, da je v zvezi s finančnimi pogoji in razpoložljivo vojaško silo v Veliki Britaniji težko, da bodo v bodoče dominioni prispevali k obrambi mnogo več, kot so prispevali v preteklosti. V Avstraliji in na Novem Zelandu se zaveda, da je obramba Pacifika življenjske važnosti za Veliko Britanijo, nič manjše pa tudi za obe omenjeni deželi.

Kot zatrjujejo, bo združitve oboje strani ali v veliki meri odvisna od gospodarskega položaja in posebnih razgovorov, ki bodo sledili. Iz razgovorov, ki so jih imeli v sredo, je tudi razvidno, da so ministri predsedniki mnenja, da je treba gledati na zahtevo Združenih držav po oporiščih kot na zaedvo pokrajinskega obrambnega sporazuma za to področje, v katerega bi bila vključena omejena oporišča.

Avstralski ministri predsednik Chifley in novozeelandski ministri predsednik Walter Nash sta prikazala glavne poglede svojih vlad. Iz njunega prikazovanja je razvidno:

IZ KOROŠKE

V Šmihelu pri Pivkeru že dolga leta ni bilo slišati slovenske besede na gledališkem odru. Dekleta so zdaj pretirala igrjo «Roka božja».

V Borovljah je umrl 72 letni Honzi Sparovec, ki je bil pred 40 leti med ustanovitvi tedanjega prvega Slovenskega kulturnega društva.

V Svočah so priredili spominsko svečanost in mašo zadušnico za vojaškim zdravnikom Olokom Inzokom, ki je mlad umrl v vojaškem laboratoriju v P. I. Italiji. Bil je zavajen Slovenec in eden izmed «edkih sloveskih inteligentov na Koroškem, ki delujejo na narodnostnem področju.»

Varnostni svet o španskem vprašanju

Iskanje sporazuma o ustanovitvi preiskovalnega pododbora petih

NEW YORK, 26. aprila — Ob pričetku včerajšnje seje Varnostnega sveta je avstralski odposlanec polkovnik Hodgson predlagal imenovanje pododbora petih članov, ki naj bi preiskal Francov režim in poročal Svetu do 31. maja.

Ameriški odposlanec Edward Stettinius je izjavil, da se njegova vlada ne more strinjati z zaključkom, da zahteva položaj v Španiji poseg v smislu členov 39 in 41 listine. Na podlagi sedanjih podatkov Svet ni pooblaščen sprejeti poljskega predloga v njegovi prvotni obliki.

Stettinius je dejal, da bi bil avstralski predlog za Združeno državo z morebitno majhno spremembo sprejemljiv in zadovoljiv.

Predlagal je, naj bi pododbor vedno, kadar bo prejel kakšno vest, ki bi zahtevala takojšnje preučevanje Sveta, tega obvestil.

Sovjetski odposlanec Andrej Gromiko je dejal, da ni dovolj podatkov za postopanje ter je dodal, da spominja ta «formula» na Zenevo. Predlog za preiskovalno komisijo je metoda, ki so jo uporabljali po japonskem napadu na Mandžurijo. Gromiko je dejal, po hitro nevarnosti predvojnega britanske vlade in je tekel, da bo kmalu za preučitev Francovega vprašanja samo ponavljanje neurečnih in propadlih metod preteklosti.

«Zagovorniki politike nevarstva — je dejal — so vedno zahtevali nove dokaze.»

«Sem proti predlogu o sestavi komisije.»

Gromiko je nato nadaljeval: «Na logo Združenih narodov je, da od stranjo žarišče nevarnosti za mir, kakršno je fašistični režim v Španiji. Naloga Združenih narodov je, da pomaga španskemu narodu, da bo ponovno dosegel demokratsko svobodo.»

Zanimal je vsako vrednost napovedi, po kateri bi prekinitev diplomatskih odnosov okrepila Franco in zaskrbelo okoliščini državljanov vojne v Španiji ter izjavil: «Državljanstvo vojne — nekaterih državah niso imele vedno slab izide.»

«Ni dvoma — je dejal — da predstavlja sedanja Franco fašistični režim resno nevarnost za mir in mednarodno varnost.»

Na znatna enotnost v pogledu potrebe enotnega obrambnega načrta za južni in jugozahodni Pacifik. Avstralija in Novi Zeland se zaveda, da dejstva, ki so ga v Londonu večkrat omenili, da je v zvezi s finančnimi pogoji in razpoložljivo vojaško silo v Veliki Britaniji težko, da bodo v bodoče dominioni prispevali k obrambi mnogo več, kot so prispevali v preteklosti. V Avstraliji in na Novem Zelandu se zaveda, da je obramba Pacifika življenjske važnosti za Veliko Britanijo, nič manjše pa tudi za obe omenjeni deželi.

Kot zatrjujejo, bo združitve oboje strani ali v veliki meri odvisna od gospodarskega položaja in posebnih razgovorov, ki bodo sledili. Iz razgovorov, ki so jih imeli v sredo, je tudi razvidno, da so ministri predsedniki mnenja, da je treba gledati na zahtevo Združenih držav po oporiščih kot na zaedvo pokrajinskega obrambnega sporazuma za to področje, v katerega bi bila vključena omejena oporišča.

Avstralski ministri predsednik Chifley in novozeelandski ministri predsednik Walter Nash sta prikazala glavne poglede svojih vlad. Iz njunega prikazovanja je razvidno:

SOVJETSKI ŽAROMET

Moskva, 26. aprila — Moskvska radijska postaja poroča, da sovjetski znanstveniki trenutno nameščajo žarometno napravo, katere akcijski radij bo dosegel višino 80 km. To pomeni, da bi mogla svetloba iz žarometov seči preko stratosfere, ki obsega prostor med približno 10 in 18 km višine nad zemeljsko površino.

Znanstvenik prof. Kavostov je podal o novi vrsti žarometov poročilo na zasedanju oddelka za fiziko in matematične vede sovjetske znanstvene akademije, ki so jih podelili štiri veliki žarometi.

Radijska postaja dodaja, da je način raziskovanja predelov nad atmosfero z žarometi zdaj v polnem razvoju.

MUSSOLINIJEVO IZGINOTJE

Milan, 26. aprila — Včeraj jutraj so oblasti ponovno pregledale prazno jarno v Musocco, v kateri je bila kreta z Mussolinijevimi truplom.

Ponovnega pregleda so se udeležili nekateri funkcionarji iz Rima.

Ponovno so zaščitili čuvaja. Preiskava je dogajala, da so truplo odnesli v noči 23. aprila.

ZAPISKI

SLOVENSKE ODDAJE CELOVŠKEGA RADIA

Poleg vsakodnevnih vesti v slovenski oddaji celovškega radio od časa do časa dalje kulturne oddaje v slovenski. Pri prvi takih oddaji sta govorila Mr. Sharp, šef slovenske sekcije P. W. B. Celovec, in dr. Joško Tischer, predsednik slovenske «Prosvetne zveze». Mr. Sharp je med drugim dejal:

«Kakor smo že javili v naših oddajah in v «Koroški kroniki», se pričenja z današnje oddaje uredništvo združeno sodelovanje Britanske informacijske službe in Slovenske prosvetne zveze.»

Van, kako marsikateri koroški Slovenec vidi na Prosvetni zvezi. Prosvetna zveza je bila, ki mu je nudila skozi vsa leta ekvir za izvajanje njegove prosvetne nardnejske oblasti. Prosvetna zveza je gotovo pomembno pomagala k obstoju slovenske kulture na Koroškem v splošnem, ki bi drugatje pot napredujočega postopka germanizacije mogoče še minula.

Pri tej priliki bi hotel naglasiti, da se ne smemo zadovoljiti z uvedbo in izgradnjo takih prireditve, kakršna je današnja, ki jo boste slišali preko zvočnika.

Se dolgo ne sadostuje, da imajo Slovenci priliko kulturnega udeleustovanja. Naša težnja mora biti, privzeti kulturno življenje Koroške na kolikor mogoče enotno podlago. Saj veste, kako mislim. O stvarnosti, da je koroško področje že stotletja naseljeno po dveh narodih, ni niti dvoma, niti sprememba. Da marsikateri Koroški Nemec ne vidi Slovenec, medtem ko se je marsikateri Slovenec moral za obstoj svojega jezika in kulture težko boriti in se mestoma še mora, priznam. Ali upam si trditi, da se mora to stanje sčasoma spreminjati, če hočemo sploh še kdaj govoriti o sloji in deželi.

To se po mojem mnenju zgodi lahko samo, ako se narodi Koroške odločijo, da ne živijo več rasedrojeno med seboj in se ne vedejo tako, kakor da prvi ali drugi sloj ne bi živel.

Za njim je govoril predsednik «Prosvetne zveze» dr. Joško Tischer.

«Slovenska kulturna centrala se vam tem potom po letih hude preizkušnje zopet javlja. Tokrat po celovškem radiu. Za razmero na Koroškem pomeni pot v radio brez dvoma mogočen korak naprej v kulturnem življenju koroških Slovencev. Nikdar nismo dvmislili, da imamo pravico, tudi po tej poti govoriti svojemu narodu. Da se nam po večkratnem polkusu sedaj vendar prvič ta možnost ni dala, gre v veliki meri za našega S. Sharpa, britanskega predstavnika za slovenski tisk in slovenske radijske oddaje.»

(Nadaljevanje prihodnje št.)

Indonezijska delegacija se vrača na Javo

Ekstremisti ugrabili Sjahrirovo brata

LONDON, 26. aprila — Včeraj dopoldne so se na Javo odpotovali trije člani indonezijskega odposlanstva, ki je obiskalo Nizozemsko, da se pogovori s tamkajšnjo vlado. Odhod podguvernerja Nizozemske Vahodne Indije dr. Van Mooka, ki je prisostoval razgovorom, prikažejo za prihodnji teden. Ob njegovem prihodu na Javo se bodo nadaljevala pogajanja z Indonezijci.

Dopisnik agencije «BBC» poroča iz Batavije, da je pomanjkanje nove o poteku pogajanj med nizozemsko vlado in indonezijskim odposlanstvom povzročilo v Bataviji veliko presenečenje.

Dr. Sjahrir je izrazil dopisniku upanje, da temu ni vzrok morebitni občutek nizozemske vlade, da vprašani ne morejo prediti nizozemskimi splošnimi volitvami, ki bodo čez 3 tedne. Pripomnil je, da je bilo videti, ko je dr. Van Mook s tremi indonezijskimi predstavniki zapustil Batavijo, da bodo dosegli važen sporazum v nekaj dneh.

Izjavil je, da ni prejel še nobenega poročila o sporazumu ki so ga dosegli med nizozemskimi voditelji in Atilejem v Londonu. Po njegovem mnenju ne bodo mogle angleške oborožene sile zapustiti Jave prej, preden ne bodo potvrdili političnega položaja otoka.

Ekstremisti so s Sumatre odpeljali brate dr. Sjahirja, in sicer skupaj s tremi ali štirimi smernimi političnimi voditelji. Dr. Sjahir skuša dobiti pomoč britanskih sil.

Poročilo BBC javlja, da je ugrabitev v zvezi z gonjo ekstremistov, ki hočejo oslabiti vpliv zmernih krogov na Sumatri.

NEMSKE SREDNJE ŠOLE NA JUŽNEM TIROLSKEM

Bolzano, 26. aprila — Po sporočilu ministrstva za javno šolstvo so priznali nemške srednje šole, ki delujejo na Južnem Tirolskem, kot redne državne šole. Do staj so uživale pravico javnosti samo nemške osnovne šole.

DELEGACIJA ASERBEJDŽANA BO PRISPELA V TEHERAN

Teheran, 26. aprila — Radio Tabriz je včeraj javil, da je prisel v imenovano mesto zastopnik teheranske vlade Fatali Paškohiani, ki se je sestel z ministri in predstavniki aserbejdžanske demokratske avtonomne vlade Jafarom Pilevarijem.

Radio je pristavil, da je Pilevari pristal, da bo postal v Teheran pod vodstvom demokratskega voditelja Sadega Fadigana delegacija, ki se bo pogajala z perzijsko vlado.

VODITELJ KONGRESA PANDIT NEHRU

London, 26. aprila

Voditelj indijske kongresne stranke Pandit Nehru se je včeraj sestel s članom britanskega ministrskega odposlanstva sir Staffordom Crippsom. Cripps se je nato zvečer sestel tudi s muslimanskim voditeljem Jinnahom, s katerim je razpravljaj o potrebi sestanka voditeljev kongresne stranke in muslimanske zveze, da bi dosegli sporazum.

Britansko ministrsko odposlanstvo je imelo včeraj v Novih Delih tri ure trajajoči sestank s podkraljem, nakar je imelo medsebojne razgovore.

KITAJSKI KOMUNISTI ZASEDLI HARBIN

Cungking, 26. aprila — Kitajski minister za informacijo K. C. Wu je včeraj v Cungkingu naznanil, da so kitajske komunistične čete zasedle Harbin, drugo največje mesto v Mandžuriji. Sovjetske čete so se morale včeraj umakniti.

Pred nekaj dnevi je glasnik kitajske vlade v Cungkingu javil, da je v Harbinu službovalo samo manjše število čet, ki bi morale prevzeti mesto od Sovjetov, da pa niso mogle kljubovati komunističnemu napadu.

JUŽNA AFRIKA POTREBUJE IZSELJENCE

London, 26. aprila — Južnoafriški notranji minister senator Clarkson je včeraj izjavil, da bi njegova vlada zaradi nedavnih odkritij zlatih ležišč ugodno sprejela veliko število izseljencev.

«V Južni Africi — je dejal — potrebujemo prebivalstvo bele rase, in sicer ne dveh, marveč 10 milijonov. Vse, kar bo bodoči izseljenec potreboval, je sto sterlingov v gotovini, ali pa predhodno zagotovljena zaposliteva.»

EKSPLOZIJA NA SEDEZU KOMONISTOV V RIMU

Rim, 26. aprila — «Ansa» poroča, da je nastala včeraj ob 14. uri v popoldnju odnoka komunistična stranka v San Sabbi v ulici Anna Forestieri silna eksplozija, ki je povzročila znatno škodo. Ker je bil sedež v omejenem času prazen, ni bilo človeških žrtve.

Po prvi preiskavi so ugotovili, da so neznanci položili razstrelivno napravo, ki so jo zažigali z zaščitno vrstico, od katere so našli še ostanki. Policija nadaljuje s poizvedbami.

ZAGOTOVILA MARŠALA KONJEVA

Dunaj, 26. aprila — Včeraj so sporočili, da je poveljnik sovjetskih zasedbenih čet maršal Konjev dal poveljniku ameriških zasedbenih čet generalu Clarku zagotovilo, da so ukrenili vse potrebno za preprečanje ponovnih napadov na ameriški letala v avstrijskem zračnem prostoru. Ta zagotovilo so stidila kot odgovor na nedavni ugovor generala Clarka.

VOLITVE NA BAVARSKEM

Moskva, 26. aprila — Pridobno nedeljo bodo na Bavarskem volitve. Volilo bo približno 2 in pol milijona Nemcev. Izvolili bodo «Kreistage» (okrožno svetlo) v 145 okrajih.

DON JUANOV PRIBOČNIK ODPOTOVAL V MADRID

Lisbona, 26. aprila — Adjuvant španskega pretendentata Dona Juana, vojvoda Spotomeyer, je v torek z vlakom odpotoval iz Lisabone v Madrid.

Zanimal je, da bi imel njegov vojak v španski prestolnici kakršno koli politični pomen.

Indijsko vprašanje

Rešitev bo morda zahtevala več časa, kot so predvidevali

LONDON, 26. aprila. — Prvi lord admiraltete A. V. Alexander, član britanskega ministrskega odposlanstva v Indiji, piše v nekem pismu, da bi mogla zahtevati rešitev indijskega vprašanja več časa, kot so predvidevali.

Pismo, ki ga je prejel njegov politični sodelavec v Sheffieldu, označuje veliko važnost, ki jo ima rešitev indijskega vprašanja.

Alexander je izjavil, da je bilo odposlanstvo zaradi dolgih razgovorov da bi dobili potrebne podatke, preobloženo z delom in je dodal: «Dobra volja, ki jo je pokazala laburistična vlada, je vabudila splošno hvaležnost in olajšanje zaradi naše iskrenosti in zaradi našega prizadevanja, da bi ustvarili provizori mir med narodi Indije, na katerem bi lahko zgradili neodvisnost.»

Vsekakor pa je zelo težko združiti različna stališča; bojim se, da bo potrebno več časa, kot smo predvidevali.

Odposlanstvo je sklenilo, da so storilo vse, kar je mogoče; ne smemo, da bi dalo državi polno svobodo, ampak da bo častno tudi za naš narod in da bo, kolikor bo mogoče, preprečeno, da bi postala Indija žrtev notranjih bojov.

BRITANJA PREDLAGA OLAJŠAVE ITALIJI

London, 26. aprila — V Londonu so izvedeli iz uradnega vira, da je britanska vlada predlagala ameriški in sovjetski vladi, naj Italijo razširijo obveznosti, da brez predhodne privolitve zaveznikov ne sme odločati o ustavnem vprašanju.

Diplomatski dopisnik agencije «Reuters» piše, da menijo, da je ta britanska ponudba v glavnem formalnega značaja. Zavezniki komisija v Italiji je že odobrila odlok italijanske vlade za referendum o ustavnem vprašanju, ki bo istočasno z volitvami 2. junija v ustavno dejno skupščino.

SOVJETSKO-FINSKI GOSPODARSKI SPORAZUM

London, 26. aprila — Sovjetska radijska postaja poroča, da bo na podlagi finsko-sovjetskih pogajanj, ki so se včeraj zaključila v Moskvi, Sovjetska zveza za kritje potreb sovjetske industrije in na področju Petsama prevzela izkoriščanje največje električne centrale severne Finske.

Med koncesijami Sovjetske zveze Finski na podlagi teh pogajanj je odgovor nadaljnje vračanja imovine, ki so jo med vojno odpeljali iz Finske v Sovjetsko zvezo in obveza Sovjetske zveze, da bo Finski dobavila 100.000 ton železa.

Poročilo, ki so ga včeraj izdali v Moskvi pravi, da so ob priliki razgovorov med sovjetskimi zastopniki in finskim odposlanstvom, ki ga je vodil ministri predsednik Aho Pekkala, preučili dve vprašanji, ki se tičejo izpolnitve mirovnih pogojev s strani Finske.

VOHUNSTVO V KANADI

Ottawa, 26. aprila — Predsednik sodišča je v

Britansko potniško letalstvo

Mnogo takšen, ki jih je angleška letalska industrija pridobila med vojno pri graditvi znamenitih letal znamke Lancaster, je uporabila zdaj po vojni pri graditvi največjega potniškega letala, katerega je po svojih načrtih izdelala turška A. V. Roe and Co., Woodford v temnem sodobnem letalskem oddelku letalske družbe British Overseas Airways. Novo letalo so označili s imenom Tudor 1B. Letalo služi za prevoz potnikov ali blaga. Za pogon ima štiri motorje Rolls Royce Merlin. Razpina križ znaša 38 metrov, dolžina letala je 34 metrov, višina 6 metrov. Največja brzina, ki jo letalo lahko doseže, je 520 km na uro v višini 6.000 metrov. Letalo lahko leti brez pristanka s 60 potniki pri povprečni hitrosti 368 km na uro v višini 6.000 metrov. Največji letalski tovornjak, ki ga izdelajo, je 320 km na uro v višini 3.000 metrov ali, ki je oddaljen 1780 km. Cenijo, da bodo do konca leta izdelali 40 do 50 takih velikih potniških letal, ki so sposobna leteti na kateri koli zračni poti na svetu. Kmalu pa bodo takšna letala začeli delovati tudi v tovarnah v Kanadi in Avstraliji. Slika nam kaže letalo pri pokusnem poletu na letališču Woodford v Cheshireu.

ZANIMIVOSTI

Moskovsko nogometno moštvo «Spartak» je odigralo v Tiranu tekmo z albansko vojaško reprezentanco. Sovjetsko moštvo je smagalo 5:2. Tekmi je prisostvovalo 85.000 gledalcev.

Automobilski dirkač Rudolf Caracciola, po rodu Italijan, ki je tekmoval za nemško barvo, se pripravlja v Solu na veliko avtomobilsko dirko v Indianapolisu. Trenirna v Zürichu na 12 cilindričnem avtomobilu Mercedes Benz.

Pri poskusu zastavljanja nemških vojnih ujetnikov v taborišču pri Nürnbergu je preiskovalna ekipa pod vodstvom nemške pekarne štiri polne steklene arzene in dve za prazen. Preiskovalni organi menijo, da so storilci nameravali umoriti vse ujetnike v taborišču. Zdarj izsejo štiri divje ujetnike nekoga koncentracijskega taborišča. Vsi so begunci, ki so pomagali pri peki kruha, v katerega so nameravali umoriti vse ujetnike v taborišču. Niso objavili njihove narodnosti. Mislilo, da so se vsi neposredno udeležili tega zločina ali pa vsaj poznajo krivce.

Otroci, ki so se igrali v bližini velikega skladišča streliva pri Leobnu, so povzročili eksplozijo. Ki je pogoltna v mrak vse skladišče. Pri tem je bilo deset oseb ranjenih, petdeset stanovanj poškodovanih in električni tok prekinjen v smatnem delu mesta.

Rektor vseučilišča v Riverpoteju je javil, da so ugotovili podzemni potres južno od Adelaida v Avstraliji, ki je trajal tri ure. Potres je bil tako močan, da bi ga morali sabeliti po vsem svetu.

Meseca marca so odstranili iz javnih služb na področju nemškega mesta Hanovera 5.000 nacističnih uradnikov. S tem so dosegli v enem letu na tem področju čiščenje, ki je praznilo okoli 30.000 nacistov.

Vatikanska postaja je objavila pastirsko pismo monakoveške nadškofa kardinala Faulhaberja, v katerem navaja, kako je moral duhovnik v vrtih brati mašo v koncentracijskem taborišču v Dachau. Pastirsko pismo pravi, da so nemške žene in dekleta pomagale s teganjem svojega življenja, da bi prinesle v taborišče vse, kar je potrebno za bolno službo.

Jugoslovanska porodnjalna agencija «Tanjug» poroča, da je moskovska tovarna začela izdelovati majhne letalske motorje za letalske modele. Motor razvija 0,2 KS in je težak samo 300 gramov.

Na področju sreča Gradsko deluje po poročilu agencije «Tanjug» 160 tona jeva za napisane, katere poseba 4538 težavnikov, od katerih je 2822 senek. V mesecu se je naučilo pisati in štati 216 moških in 298 žensk. Ti se pišejo članke za središčne novine.

Člani japonske tajne teroristične organizacije «Črni zmaji» so umorili več Japoncev v Rio de Janeiro. Zdarj grozijo s terorjem svojim sodarodnjakom, ki so priznali japonski poraz. Tisoč so se obrnili po zaščito na policijo, posebno v noči 25. aprila, na rojstni dan cesarja Hiro Hite. Švedsko poslanstvo, ki zastopa v Braziliji japonske interese, je izdalo obvestilo v javnosti, ki so ga v tisočih tvojih razdelili med Japonce, ki so doleteli imeti vse vesti o japonskem porazu za «svobodno propagando».

Število britanskega brodnjstva na Tihem oceanu polagoma zmanjšuje na predvojno stanje, to je približno štiri kritarke, osem torpednih rušilov, 12 spremljevalnih ladij in dva letalostrelki. Oporišče so to brodnjstva v Hongkongu.

Južnoafriški kralj zlata in diamantov, sir Ernest Oppenheimer, je v zvezi s sodnim odločitvijo, katerega stane 10 milijonov dolarjev, izjavil, da so možna še nova odkritja v Orangeu. Ta bi odprla pot za obsežno naseljevanje vzhodnih evropskih delov.

P. G. WODEHOUSE 13. «Ni mi dano, da ga poznam. Ali je morda nov urednik?». «Je moj krajec je, tam doli v Wyomingu. Zeli tekmovali v rokoborbi in je pravi junak, s katerim kolli nasprotnikom, s katerim vsaj 75 kil.». «Vsi imamo svoj delež blaznosti. Zdi se mi, da si je prijatelj Brady izbral precej zanimivih posej. Mislim, da bi bilo boljše, če bi zbral znankele». «Ne morem reči, da je do zdaj zdel preveč živahno, ubogi deček! Je velikli Billy. Je pravi junak; toda v enem mesecu — kolikor časa namreč biva v New Yorku — ni bil nikoli našel borca, s katerim naj bi se boril. Tako je vedno na tem umazanem Vahodu! Je ogorčeno nadaljeval Billy. «Sama zmeda je tu. Treba je dovoliti, da tri ali štiri živali pogreznje svoje kremplje v vsaki dolar, ki ga drugi zaslužijo, drugače ni mogoče opraviti njezar. Če bi Kid imel dobrega «managerja», bi lahko imel vse polno nasprotnikov na razpolago. Vsakekar bi bil vedno le «managrer», ki bi samo zase kopil denar. Toda objubil sem mu, da ga bomo z našim listom podprli.». «Pametno ste ukrenili, prijatelj Windsor, je z navdušenjem dejal «Kid Brady».

«Ni mi dano, da ga poznam. Ali je morda nov urednik?». «Je moj krajec je, tam doli v Wyomingu. Zeli tekmovali v rokoborbi in je pravi junak, s katerim kolli nasprotnikom, s katerim vsaj 75 kil.». «Vsi imamo svoj delež blaznosti. Zdi se mi, da si je prijatelj Brady izbral precej zanimivih posej. Mislim, da bi bilo boljše, če bi zbral znankele». «Ne morem reči, da je do zdaj zdel preveč živahno, ubogi deček! Je velikli Billy. Je pravi junak; toda v enem mesecu — kolikor časa namreč biva v New Yorku — ni bil nikoli našel borca, s katerim naj bi se boril. Tako je vedno na tem umazanem Vahodu! Je ogorčeno nadaljeval Billy. «Sama zmeda je tu. Treba je dovoliti, da tri ali štiri živali pogreznje svoje kremplje v vsaki dolar, ki ga drugi zaslužijo, drugače ni mogoče opraviti njezar. Če bi Kid imel dobrega «managerja», bi lahko imel vse polno nasprotnikov na razpolago. Vsakekar bi bil vedno le «managrer», ki bi samo zase kopil denar. Toda objubil sem mu, da ga bomo z našim listom podprli.». «Pametno ste ukrenili, prijatelj Windsor, je z navdušenjem dejal «Kid Brady».

«Ni mi dano, da ga poznam. Ali je morda nov urednik?». «Je moj krajec je, tam doli v Wyomingu. Zeli tekmovali v rokoborbi in je pravi junak, s katerim kolli nasprotnikom, s katerim vsaj 75 kil.». «Vsi imamo svoj delež blaznosti. Zdi se mi, da si je prijatelj Brady izbral precej zanimivih posej. Mislim, da bi bilo boljše, če bi zbral znankele». «Ne morem reči, da je do zdaj zdel preveč živahno, ubogi deček! Je velikli Billy. Je pravi junak; toda v enem mesecu — kolikor časa namreč biva v New Yorku — ni bil nikoli našel borca, s katerim naj bi se boril. Tako je vedno na tem umazanem Vahodu! Je ogorčeno nadaljeval Billy. «Sama zmeda je tu. Treba je dovoliti, da tri ali štiri živali pogreznje svoje kremplje v vsaki dolar, ki ga drugi zaslužijo, drugače ni mogoče opraviti njezar. Če bi Kid imel dobrega «managerja», bi lahko imel vse polno nasprotnikov na razpolago. Vsakekar bi bil vedno le «managrer», ki bi samo zase kopil denar. Toda objubil sem mu, da ga bomo z našim listom podprli.». «Pametno ste ukrenili, prijatelj Windsor, je z navdušenjem dejal «Kid Brady».

IZ SLOVENIJE

Dijaki klasične gimnazije v Ljubljani so sklenili, da bodo slaba ocena znižali na 10%, za kar bodo organizirali 20 učnih krožkov. Gimnazija ima svojo delovno brigado, ki ima 300 članov. Opravili so 7008 prostovoljnih delovnih ur. V tem času so odkopavali in razvažali material, čistili in zlagali opeka, izkopavali betonske prapore itd. V sol so pomagali pri urejanju knjižnic in kabinetov, pomivali okna, čistili razrede, hodnike in okrasili solo. Poleg tega so naredili 233 transparentov in parol.

Državna založba Slovenije je izdala prvi zvezek «Slovenskega besedila za nižje razrede gimnazij». «Ljudska pravica» piše, da so stare članke zaradi neprimerne izbire snovi postale neuporabne. Zato so sestavili novo «Slovensko besedilo, ki bo služilo kot začasni pripomoček za pouk slovenskega jezika in literature na nižji gimnaziji. Delo je sestavljeno po novih vidikih in se močno razlikuje od nekdanjih čitank. Obsega krajšo prozo in pesnje iz narodno osvobodilnih bojev in tako snovi iz preteklosti, ki prikazuje narodno zavest in borbenost slovenskega ljudstva. V čitanki je tudi nekaj prevodov iz ruščine.

Krajno ljudsko sodišče v Murski Soboti se je v svojem vrlo na sniževanje črnoborzičancev in saboterjev. Ljubljansko časopisje javlja, da tam alcer nimajo špekulantov velikega kova, je pa zato več manjših, ki ravno tako skuajoje ljudskemu gospodarstvu. Luk Agabek, ki je 5 mesecev jemala življake nakaznice za 5 članov družino, danes je bila 2 meseca sama, 3 meseca pa so bili v družini samo 3 člani, so obodili na 6 mesecev odvzema prostosti s pris. delom. Kmetič Sitar Ludvika, ki je prikrival blago za nekoga trgovca in izločil svoje dolžnosti glede dolžnostnega odkupa, so obodili na 3 mesecev odvzema prostosti s pris. delom in na 6000 din kazni. Sitar Geza, trgovca in gostilničarja iz Brezovca so obodili na 7 mesecev pris. dela z odvzedom protosti, ker je kupil 1000 litrov gorilna benc. nakaznice. V Beltsicah so obodili celokupni krajevni ljudski odbor s predsednikom vred na prisilno delo od 4 do 10 mesecev, ker so svojevoljno znižali kontingent blaga, ki ga je določila krajna odkupna komisija. Imena obsojenecov so: Gruskovnjak Ivan, predsednik; Glavač Ivan, tajnik; odbojnik Brumen Ivan, Seruga Stefan in Kolar Franc; Močnjak Jurj, kmet iz Kovardevec je brez dovoljenja zakljal tri prašiče ter ni izpolnil dolžnosti glede praljnega odkupa, je bil obsojen na 3 mesecev pris. dela z odvzedom protosti in na 13.000 din kazni ter na zaplenbo blaga. Kukoja Ludvika iz Krncev so obodili na 3 mesecev pris. dela z odvzedom protosti in na odvzem vsakega neprijavljenega blaga, ker je brez dovoljenja zakljal prašiča.

Mladina meriborskega okrožja je v predkoncesnem tekmovalstvu opravila 511.000 prostovoljnih delovnih ur, nabrala 70.000 kg starega papirja in tektulinskih odpadkov. Poleg tega so živahno udeleževale v sportu; pri spomladanskem teku je sodelovalo 6348 tekačev. Za zgraditev proge Breko-Banovič se je javilo 217 mladincev.

Opelkarno v Pragerskem, ki je bila 75% porušena, ker je na zgradbo padlo okrog 50 bomb, so po daljšem času dokončno obnovili. Glavni stroj za izdelovanje zidne opeke napravi v 8 urah 24.000 komadov opeke. «Ljudska pravica» poziva ljudstvo, naj napna vse sile, da bodo letos na področju pri gradbeni obnovi dosegli čim boljši uspeh. Vlada je določila za obnovu Slovenije 120 milijonov din. Ta kredit so razdelili takole: novomeško okrožje 35 milijonov, celjsko 20, ljubljansko 16, meriborsko 8, za občine sol 20, za obnovu Maribora 15, za ceste in obnovu katastra pa 5. Ta kredit bodo razdelili s pomočjo 200 obnovitvenih združenj. Pisejo, da je 120 milijonov precejšnjava, toda, da v primeri s 40 milijonov škoda je to zelo malo. Da se bo pri obnovi nekaj poznalo, morajo iz teh 120 milijonov napraviti vrednost 600 milijonov. To bodo dosegli na ta način, da bodo poleg vsake plačane cnote opravili 4 zastojake. Kredit, ki ga bo ljudstvo dobilo, naj služijo za izboljšanje obnove.

V Mošnjah na Gorenjskem, kjer so Nemci prehalstvo najprej izsilili, nato pa spomladi 1944 vsa razžal, ki so se kmotje, ki so se pr- celci vracati, takoj lotili tčlavne obnove. Ustanovili so obnovitveno drugo, ki naj bi zbrala nekaj posojila za najnujnejša dela. Poleg domačinov pomagajo pri obnovi vsi tudi delavci, vojska in obnovitvena združaja. V Ljubljani je bila konferenca gozdnih strokovnjakov, okrajnih in krajevnih gozdnih poverjenikov ter upraviteljev državnih gozdnih uprav. Na konferenci so javili, da bodo gozdne uprave dale obnovitvenim združenjem na razpolago 30 okrog 40.000 kub. metrov lesa. Pri ocenji morajo paziti na to, da bodo posek enakomerno porazdelili, da bo posek in prevoz kar najlažji in da bo les prisel v roke najpotrebnejšim. Pri teh delih morajo gozdnih strokovnjaki najtesneje sodelovati z gozdnimi delavci in krajevnimi ljudskimi odbori.

Združena država so odobrile Grčiji novo posojilo v višini 10 milijonov dolarjev za nakup pretežkov vojnega materiala ameriške vojske v Evropi. Grška vlada, ki je kupila obutev in obleko za potrebe grškega kmetakega prebivalstva. Boj brezposelnosti, neplamenosti in drugim epidemijama je napovedala perzijska vlada z ustanovitvijo svetovnega sveta, katerega naloga bo izvedba socialne reforme. Člani odbora so številni uradniki ministretv, teheranski župan in univerzitetni profesorji. Nizozemska vlada je prejela seznam industrijskih podjetij v Nemčiji, katere je medzavezniška komisija določila za vojno odkodnino. Iz tega seznama si vlada lahko izbere svoj delež (5,9 odstotka). Rok za odločitev je redem tednov. Cenijo, da se vrednost odkodnino gbiše okoli 200 milijonov goldinarjev. Medzavezniški odbor za vojno škodo je objavil razdelitev nemške trgovinske mornarice med petnajst držav kot vojno odkodnino. Dve tretjini, ki so jih bili določili Veliki Britaniji in Združenim državam, bodo razdelili med petnajst držav, medtem ko bo ostalo tretjino dobila Sovjetska zveza in Poljska. Ladije so delili v razmerju izgub, ki so jih imele države v tej vojni. Velika Britanija in njene kolonije, ki so izgubile v vojni približno 11 milijonov ton, bodo prejeli 48,04 odstotkov; Združene države, ki so izgubile 17,82 odstotka; Francija, ki je izgubila približno 2 milijona, so nakazali 7,08 odstotkov; Egipt 0,23, Belgija 1,33, Danska 2,19, Grčija 4,99, Norveška 10,14, Nizozemska 6,59 in Jugoslavija 0,86 odstotka. Sovjetska zveza je sporočila vladi Združenih držav, da je pripravljena razpravljati o vprašanju ureditve trgovskega letalskega prometa. Doselej se niso določili dneva za sestanek. Iz merodajnih krogov poročajo, da bodo poznanja tekla po istem sporodu kot nedavna britansko-ameriška pogajanja na Bermudih. Razpravljali bodo o številu pilotov, višini pristojbin in medsebojnih ugodnostih. Letišča radionuklirnih rudnin so odkrili v bližini majhnega rudarskega mesteca Bou-sac v okrožju Creuse v srednji Franciji. Pri preiskavi so ugotovili, da gre za velik škval urana. V teku so obširna raziskovalna dela, da bi ugotovili velikost letišča.

«Ni mi dano, da ga poznam. Ali je morda nov urednik?». «Je moj krajec je, tam doli v Wyomingu. Zeli tekmovali v rokoborbi in je pravi junak, s katerim kolli nasprotnikom, s katerim vsaj 75 kil.». «Vsi imamo svoj delež blaznosti. Zdi se mi, da si je prijatelj Brady izbral precej zanimivih posej. Mislim, da bi bilo boljše, če bi zbral znankele». «Ne morem reči, da je do zdaj zdel preveč živahno, ubogi deček! Je velikli Billy. Je pravi junak; toda v enem mesecu — kolikor časa namreč biva v New Yorku — ni bil nikoli našel borca, s katerim naj bi se boril. Tako je vedno na tem umazanem Vahodu! Je ogorčeno nadaljeval Billy. «Sama zmeda je tu. Treba je dovoliti, da tri ali štiri živali pogreznje svoje kremplje v vsaki dolar, ki ga drugi zaslužijo, drugače ni mogoče opraviti njezar. Če bi Kid imel dobrega «managerja», bi lahko imel vse polno nasprotnikov na razpolago. Vsakekar bi bil vedno le «managrer», ki bi samo zase kopil denar. Toda objubil sem mu, da ga bomo z našim listom podprli.». «Pametno ste ukrenili, prijatelj Windsor, je z navdušenjem dejal «Kid Brady».

«Ni mi dano, da ga poznam. Ali je morda nov urednik?». «Je moj krajec je, tam doli v Wyomingu. Zeli tekmovali v rokoborbi in je pravi junak, s katerim kolli nasprotnikom, s katerim vsaj 75 kil.». «Vsi imamo svoj delež blaznosti. Zdi se mi, da si je prijatelj Brady izbral precej zanimivih posej. Mislim, da bi bilo boljše, če bi zbral znankele». «Ne morem reči, da je do zdaj zdel preveč živahno, ubogi deček! Je velikli Billy. Je pravi junak; toda v enem mesecu — kolikor časa namreč biva v New Yorku — ni bil nikoli našel borca, s katerim naj bi se boril. Tako je vedno na tem umazanem Vahodu! Je ogorčeno nadaljeval Billy. «Sama zmeda je tu. Treba je dovoliti, da tri ali štiri živali pogreznje svoje kremplje v vsaki dolar, ki ga drugi zaslužijo, drugače ni mogoče opraviti njezar. Če bi Kid imel dobrega «managerja», bi lahko imel vse polno nasprotnikov na razpolago. Vsakekar bi bil vedno le «managrer», ki bi samo zase kopil denar. Toda objubil sem mu, da ga bomo z našim listom podprli.». «Pametno ste ukrenili, prijatelj Windsor, je z navdušenjem dejal «Kid Brady».

JULIJSKA KRAJINA

DANES OB 17.30

ANGLEŠKA LETALA NAD TRSTOM

Velika prireditev v Vidmu

TRST, 26. aprila — Tržaščani bodo mogli danes deloma prisostvovati prireditvi RAF-a (britanske zračne sile), ki bo na letališču blizu Vidma. Letala Desert Air Force bodo v formacijah preletela mesto med 17,30 in 18,30 uro. Letala bodo lovcii Spitfire, ki so zaslovela med vojno v Italiji, Franciji, Nemčiji in v bitki za Veliko Britanijo in ki so bila del tisto slavne zračne ednice, ki je zaslovela v bojih za uničenje Rommelovih armad v Severni Afriki.

Letalska prireditev RAF bo nudila osebuju in letalom RAF-a priliko, da dokazuje svojo usposobilnost, da preizkušajo uspehe zadnjih let in da preizkušajo nove taktične metode in napadala sredstva. Taka manifestacije so v mirnem času vsako leto v matihnih oporiščih RAF-a; današnja izvajanja bodo pripomogla, da se bo razširilo med osebje RAF-a občutek, da se vračamo po šestih letih vojne spet k rednemu mirovdobremu vedenju. Predvidevajo, da bodo prireditvi prisostvovali mnoge zavezniške osebnosti, med katerimi bodo tudi višji častniki RAF-a.

Program predvideva bombardiranje med visokim in nizkim položjem, spuščanje raketnih bomb, bombardiranje z žaigjalnimi bombami na petrolej, hitrostne polete v katerih bodo letala najpogostejša, vrata letalskega hitrost, vrata letalskega prostora, zračne boje omejenem prostoru, zračne boje med lovskimi letali in vaje letalskih formacij.

Trst, 26. aprila — Koordinacijski odbor antifašističnih organizacij za proslavo 1. maja v Ljubljani, da je dokončan program, ki ga je odredila in odobrila ZVMU, sledi:

- Dne 26. aprila - zvečer, kresovi na hrihkih okoli mesta. Dne 27. aprila - slovenska predstava v dvoran Doma pristankih delavcev, italijanska predstava v dvoran kulturnega krožka «R. Rinaldi». Dne 28. aprila - ob 11. uri dopoldne godbeni koncerti godbe kulturnega krožka «R. Rinaldi» na trgu Unita. Popoldne ob 17. uri množični pevski koncert najboljših slovenskih in italijanskih pevskih zborov in ljudskimi vrta.

Proizvodnja soli

Kuhinjska sol, katere pred vojno ni nikjer primanjkovalo, je med vojno zaradi prekinitev številnih morskih preskobodnih poti, zasedb proizvajalnih del in pomanjkanja prevoznega lažjeva, postala zelo cenjena sestavina sloveske hrane. Zato je proizvodnja soli iz morske vode na tvojih način postala zelo važna v doledah, ki zaradi svoje lege ne morejo izkoristiti sončne pripeke za pridobivanje soli. Tako so v Angliji pridobivali sol gospodarnost pridobivanja soli posepevali s tem, da so z nitanjem zračnega pritiska v posebnih kotlih pospešili izhlapevanje vode pri nižji temperaturi, kar je zelo značilno proizvodne stroške. Slika nam kaže velike kotle v tovarni New Cheshire Salt Works v Northwichu, kjer pod zmanjšanim zračnim pritiskom izparevajo morsko vodo in pridobivajo mehke kristale bele morske soli.

GORICA

Darilni paketi ZVU za goriške siromake

Zavezniška vojska uprava v Gorici je po svojem dobrodelnem uradu v svojem plemenitem delovanju nakazala te dni občinski dobrodelni ustanovi v ulici Balamont 400 darilnih zavojev z živili. Del teh zavojev so za nakazali ustanovi, ki jih naj razdeli mestnim siromakom, ki jim ta ustanova običajno pomaga.

Čudna nesreča

Čudna nesreča se je pripetila 26 letnemu delavcu Alfredu Baumatu iz Gradisca. Napotil se je v sredo zvečer s kolegom v gostilno in kakor sam zatrjuje, ga je nekdo udaril po glavi, da je nezavestno obelzel na cesti. Prepeljali so ga v goriško bolnišnico, ker ima več ran po obrazu in čelu, vendar se ne spominja, kaj se je z njim zgodilo. Meni, da je postal žrtve napada, ni pa izključeno, da je iz neznanega vzroka sam padel s kolega, kar so na kraju nesreče našli Brumatovo kolo, nedotaknjeno denarnico in uro.

Vozni red z goriškega g.l. kolodvorja

Odhodi: Trst: 6.11, 8.25*, 14.02, 16.45*, 18.10; Vidma: 6.38, 14.47, 18.14; Ajdovščina: 4.20, 17.30. * Delavski vlaki. Prihodi: iz Trsta: 6.33, 8*, 14.44, 16.15*, 18.08; iz Vidma: 5.45, 13.55, 18.04; iz Ajdovščine: 6.38, 18.05. * Delavski vlak. Od nedeljnih vlakov iz Trsta in Vidma ter obratno ne vozijo.

RADIO

Petek, 26. aprila 17 prenos iz Vidma; 18 obvestila svojem; 18.20 predavanje; 18.30 plesna glasba; 19 komorni zbor (slov.); 19.30 obvestila svojem (slov.); 19.45 skladbe Čajkovskega (slov.); 20.30 10 minut reproducirano glasbo; 20.40 predavanje o Danteju; 21 melodije in pesmi; 21.15 simfonični koncert. Glavni urednik: PRIMOŽ B. BRDNIK. Izdaja: A. I. S.

Dar Williama Somerseta Maughama

Rokopis «Sužnost človeštva» knjižnici ameriškega kongresa

Slavni angleški romenopisec in dramatik William Somerset Maugham (izgovorj «Mum») ki je v Združenih državah, kakor tudi v svoji domovini Angliji zelo popularen, bo daroval rokopa svojega romana «Sužnost človeštva» kongresni knjižnici v Washingtonu. Kritiki so ga označili kot eno izmed svetovnih klasičnih del ter cenijo rokopa na 50.000 dolarjev.

Maugham je izjavil, da je pisane knjige «Sužnost človeštva», ki so jo izdali leta 1915, zahtevalo veliko časa in da ga spominja na toliko neprijetnih dogodkov iz svojega prejšnjega življenja, da mu je to njegovo najljubše delo.

Prihodnji mesec se namerava vrniti na svoj dom na Rivierji, odkoder je bil leta 1940 zaradi vojne prisiljen oditi v Združene države. Novi Maughamov roman «Then and Now» (Takat in zdaj) so objavili 23. maja. Pisatelj je menja, da je zaslužil več kot tri milijone dolarjev v 40 letih dela.

Vsekar, tako pravijo, se čuti užaljenega, kadar mislijo, da piše samo z namenom, da bi zaslužil. V zadnjih 35 letih, tako je dejal, ni niti ene same besede napisal, če ne iz veselja, da napiše na papirju proizvode svoje bujne domišljije. Da je dobera preučil ozadje knjige «Razor's Edge» je pisatelj prečel leta 1915, zahtevalo veliko časa in da ga spominja na toliko neprijetnih dogodkov iz svojega prejšnjega življenja, da mu je to njegovo najljubše delo.

W. S. Maugham je študiral medicino na svoj dom na Rivierji, odkoder je bil leta 1940 zaradi vojne prisiljen oditi v Združene države. Novi Maughamov roman «Then and Now» (Takat in zdaj) so objavili 23. maja. Pisatelj je menja, da je zaslužil več kot tri milijone dolarjev v 40 letih dela.

Tatvina dragocenosti v Angliji

Britanska policija je zdaj zaposlena s največjim lovom na tatove, kar jih pomeni policijska zgodovina zadnjih let. Polovčuje za štiri milijarde dolarjev, ki so se pripeljali z elegantnim avtomobilom «Rolls Royce» ter vdrlj v grad Hever, ki so ga zgradili v XIV. stoletju, lastnik polkovnika J. Astorja, predsednika združenja skupine časopisov, med katerimi je tudi znan londonski dnevnik «The Times». Iz gradu so ukradli nad 1000 draguljev neprecenljive vrednosti, predmete velike zgodovinske vrednosti in umetnine.

Rudnik zlata za star avtomobil

Neki krajevni časopis v južni Afriki poroča o zgodovini zemljišča v Odendaalsteru, kjer so odkrili največje zlatno žilo v južni Afriki, kakor zatrjuje bivši lastnik zemljišča mestni župan v Odendaalsteru, H. J. Woebber. Pred nekaj leti je brez kakršnega koli namena kupil omenjeno zemljišče, vendar ga je nekaj mesecev nato zamenjal za tovorni avtomobil, ki ni bil uporaben, za katerega je mislil, da mu bo mogel služiti v njegovem prevoznem podjetju. Vendar se je pokazalo, da je ograda avtomobila popolnoma neuporabna. Woebber ga je vrnil med staro železo. Isto zemljišče so prodali leto dni pozneje za 750 sterlingov, zdaj pa je verjetno vredno 2000 sterlingov.

RAZPRAVA V NURNBERGU INTRIGE MED NACISTI

Nürnberg, 26. aprila Na razpravi v Nürnbergu so večerjali zaslišali dr. Giseviusa, ki je izpovedal, da je Goering izjavil naj prijatelja, da bi preprečil, da bi poročal o poroki bivšega nemškega vrhovnega poveljnika von Blomberga. Gisevius je izjavil, da je bila ženaka, ki jo je poročil von Blomberg, neka znana prostitutka, za beležena v policijskih spisih. Čeprav je Goering vedel, je bil priča pri poroki Blomberga. Nato je Goering poskrbel, da so o vseh podobnostih žene Blomberga obvestili Hitlerja, ki je po zadržljivosti dobil takrat skrajni življeni pretres, je nato odstavil Blomberga. Po izjavi Giseviusa je to primer, kako je nacistična stranka covarila proti generalom. Sličen je bil primer Fritschca, naslednika Blomberga, ki je zagonevno umrl med obleganjem Varšave leta 1939.

Izpuše v kaznilnici San Vittore

MILANO, 26. aprila Po vzpostavitvi reda v kaznilnici San Vittore, so pričeli popravljati dvojce kril kaznilnice, kamor bodo namestili 1700 jetnikov, ki so ostali v Milanu. Medtem so že jetnike namestili v notranjih dvoriščih, kjer so prebili noč pod nadzorstvom orožnikov, ki imajo nalogo streljati ob najmanjšem poizkusu neredov. Pri uporu je bilo med jetniki troje mrtvih in 25 ranjenih; mrtve je en pasnik in 8 ranjencev moštra, ki je vzdrževalo red. Mesto ravnateljca Toninija je prevzel dr. Borgioli. Uporniki so jetniščno zelo poškodovali, Ortopedi in uničili so vsa skladišča, urade in stanovanja pazniškega osebja. Škoda znaša več milijonov lir.

NOVINAR PSMITH

«Ni mi dano, da ga poznam. Ali je morda nov urednik?». «Je moj krajec je, tam doli v Wyomingu. Zeli tekmovali v rokoborbi in je pravi junak, s katerim kolli nasprotnikom, s katerim vsaj 75 kil.». «Vsi imamo svoj delež blaznosti. Zdi se mi, da si je prijatelj Brady izbral precej zanimivih posej. Mislim, da bi bilo boljše, če bi zbral znankele». «Ne morem reči, da je do zdaj zdel preveč živahno, ubogi deček! Je velikli Billy. Je pravi junak; toda v enem mesecu — kolikor časa namreč biva v New Yorku — ni bil nikoli našel borca, s katerim naj bi se boril. Tako je vedno na tem umazanem Vahodu! Je ogorčeno nadaljeval Billy. «Sama zmeda je tu. Treba je dovoliti, da tri ali štiri živali pogreznje svoje kremplje v vsaki dolar, ki ga drugi zaslužijo, drugače ni mogoče opraviti njezar. Če bi Kid imel dobrega «managerja», bi lahko imel vse polno nasprotnikov na razpolago. Vsakekar bi bil vedno le «managrer», ki bi samo zase kopil denar. Toda objubil sem mu, da ga bomo z našim listom podprli.». «Pametno ste ukrenili, prijatelj Windsor, je z navdušenjem dejal «Kid Brady».